

PATVIRTINTA
Vilniaus komunalinių paslaugų
mokyklos direktoriaus
2023 m. birželio 12 d. įsakymu Nr. V-103

VILNIAUS KOMUNALINIŲ PASLAUGŲ MOKYKLOS
MEMORANDUMO „DĖL ŠVIETIMO IR SVEIKATOS PRIEŽIŪROS ĮSTAIGŲ
PRIEINAMUMO“ ĮGYVENDINIMO 2023-2027 METŲ PLANAS

IVADAS

Aktualumas. Švietimo ir sveikatos įstaigų neprieinamumas nėra tik atsitiktiniai nepatogumai – tai sisteminė diskriminacija. Dėl neprieinamos aplinkos ar nepritaikytų paslaugų netekti galimybės mokytis su visais, gauti kokybišką išsilavinimą ir kvalifikuotą darbą – didžiulė problema. Tai žmonių su negalia stūmimas į visokeriopą atskirtį – emocinę, fizinę, finansinę.

Lietuvos nacionaliniai įstatymai įpareigoja užtikrinti statomų ir renovuojamų visuomeninių pastatų prieinamumą, tačiau didelė dalis jų statyti tada, kai tokių reikalavimų nebuvo. Neretai net ir renovuoti pastatai, pavyzdžiui, mokyklos, nepritaikomi judėjimo sunkumų turintiems asmenims. LNF narių atlikti tyrimai parodė, kad tik penktadalis sveikatos įstaigų yra visiškai prieinamos žmonėms su negalia, o prieinamų mokyklų – mažiau nei pusė.

Fizinės aplinkos prieinamumas įvairių negalių žmonėms yra viena iš pagrindinių jų savarankiškumo sąlygų. Dažniausiai girdime apie prieinamumą judantiems vežimėliais, tačiau viešosios erdvės turi būti pritaikytos ir neregiam/silpnaregiams, klausos negalių turintiems, sunkiau besiorientuojantiems ar kognityvinių, raidos problemų turintiems žmonėms.

Prieinamumas neapsiriboja tik fizine aplinka. Prieinamos turi būti ne tik erdvės, bet ir paslaugos bei informacija. Paprastai kalbant – gydytojai, mokytojai ir kiti visuomeninių paslaugų teikėjai turi gebėti dirbti su visais piliečiais, turėti tam reikalingą įrangą ar pagalbą, o visuomenei skirta informacija, esant poreikiui, privalo būti teikiama visomis formomis – gestų kalba ar lengvai skaitomu tekstu.

Memorandumu „Dėl švietimo ir sveikatos priežiūros įstaigų prieinamumo“ siekiama užtikrinti, kad 2023–2027 metais Lietuvos savivaldybės kartu su Lietuvos negalios organizacijų forumu (LNF), Lietuvos savivaldybių asociacija (LSA) ir Sveikatos apsaugos bei Švietimo, mokslo ir sporto ministerijomis sutelktų pastangas ir įsipareigotų pritaikyti žmonėms su negalia bent po vieną bendrojo ugdymo mokyklą ir po vieną sveikatos priežiūros paslaugų įstaigą. Pritaikymas apimtų tokius dalykus kaip pateikimas į objektą, prieinama aplinka patalpose, specialistų paslaugos, specialios ugdymo priemonės ir kita.

Paskirtis. Vilniaus komunalinių paslaugų mokyklos (toliau – VKPM) memorandumo „Dėl švietimo ir sveikatos priežiūros įstaigų prieinamumo“ įgyvendinimo 2023–2027 metų planas skirtas:

- atlikti mokyklos prieinamumo žmonėms su negalia įšivertinimą;
- numatyti įgyvendinimo priemones penkeriems strateginio mokyklos plano įgyvendinimo metams – 2023–2027 m.;
- atlikti preliminarų lėšų poreikį.

I SKYRIUS MOKYKLOS PRISTATYMAS

Vilniaus komunalinių paslaugų mokykla, sutrumpintas pavadinimas – VKPM.

VKPM paskirtis – pirminis ir tęstinis profesinis mokymas.

VKPM pagrindinė švietimo veikla – profesinis mokymas. VKPM kitos švietimo veiklos rūšys: pagrindinis ugdymas, vidurinis ugdymas, kitas mokymas, sportinis ir rekreacinis švietimas, kultūrinis švietimas, vairavimo mokyklų veikla, kitas, niekur kitur nepriskirtas švietimas, švietimui būdingų paslaugų veikla.

II SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. VKPM memorandumo įgyvendinimo 2023-2027 metų planas parengtas vadovaujantis 2020 m. sausio 28 d. memorandumu „Dėl švietimo ir sveikatos priežiūros įstaigų prieinamumo“, JT Neįgaliųjų teisių konvencija, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais, Švietimo ministerijos teisės aktais, Vilniaus komunalinių paslaugų mokyklos 2023–2027 metų strateginiu veiklos planu, Vilniaus komunalinių paslaugų mokyklos 2023 metų veiklos planu, kitais mokyklos veiklą reglamentuojančiais teisės aktais, atsižvelgiant į Vilniaus komunalinių paslaugų mokyklos 2023–2025 metų įtraukiojo ugdymo ir specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių profesinio mokymo galimybių plėtojimo priemonių planą.

2. Įgyvendinant memorandumą VKPM, siekiama gerinti mokyklos pasirengimą ugdyti įvairių ugdymosi poreikių turinčius mokinius, sukurti palankią aplinką ir sąlygas oriam ir visaverčiam neįgaliųjų gyvenimui Lietuvoje, užtikrinti lygias galimybes ir neįgaliųjų gyvenimo kokybę.

3. Tikslinės grupės – judantys vežimėliu, neregiai/silpnaregiai ir/arba klausos negalia turintys asmenys (mokiniai, jų tėvai (globėjai), mokyklos svečiai, lankytojai).

4. VKPM memorandumo planą parengė darbo grupė, patvirtinta Vilniaus komunalinių paslaugų mokyklos direktoriaus 2023 m. kovo 16 d. įsakymu Nr. V-57 „Dėl darbo grupės sudarymo memorandumo įgyvendinimo planui parengti“.

5. Darbo grupė atliko mokyklos aplinkos prieinamumo žmonėms turintiems negalią įsivertinimą pagal kriterijus:

- 5.1. mokyklos pritaikymas žmogui su judėjimo negalia, judančiam neįgaliojo vežimėlyje;
- 5.2. automobilių aikštelės pritaikymas;
- 5.3. išoriniai pandusai;
- 5.4. įėjimai į patalpas – durys/vartai;
- 5.5. vidinės klasių, kabinetų, praktinių dirbtuvių durys/vartai;
- 5.6. koridorių pritaikymas judantiems žmonėms su negalia;
- 5.7. žmonių su judėjimo negalia judėjimas tarp atskirų patalpų dirbtuvėse/mokykloje tarp aukštų;

- 5.8. sanitarinių mazgų pritaikymas;
- 5.9. patekimas į valgyklą;
- 5.10. pastatų ir jų prieigų pritaikymas regėjimo negalią turintiems asmenims.

6. VKPM memorandumo plane numatyti įgyvendinimo priemonės ir būdai penkeriems strateginio mokyklos plano įgyvendinimo metams – 2023-2027 m.

7. VKPM memorandumo plane vartojamos sąvokos:

7.1. *Įtraukusis ugdymas* – procesas, kuriame atsižvelgiama į mokinių socialinę, kultūrinę, mokymosi įvairovę ir remiamasi veiksniais, padedančiais nustatyti bei šalinti kliūtis mokymuisi ir dalyvavimui ugdymo procese;

7.2. *Specialieji ugdymosi poreikiai* (toliau – SUP) – pagalbos ir paslaugų ugdymo procese reikmė, atsirandanti dėl išskirtinių asmens gabumų, įgimtų ar įgytų sutrikimų, nepalankių aplinkos veiksnių. SUP – tai individualių ugdymosi poreikių grupė;

7.3. *Neįgalumas* – dėl asmens kūno sandaros ir funkcijų sutrikimo bei nepalankių aplinkos veiksnių sąveikos atsiradęs ilgalaikis sveikatos pablogėjimas, dalyvavimo visuomenės gyvenime ir veiklos galimybių sumažėjimas;

7.4. *Žmonės su negalia* – žmonės, kuriems yra sutrikusios kūno dalių ir organų funkcijos, įskaitant judėjimo, regos, klausos, manipuliavimo sutrikimus, iš dalies ar visiškai apribojančius

žmonių galimybę judėti, orientuotis ir naudotis materialiosios aplinkos elementais (Statybos techninių reikalavimų reglamento STR 2.03.01:2001 „Statiniai ir teritorijos. Reikalavimai žmonių su negalia reikmėms“);

7.5. *Fizinės aplinkos prieinamumas neįgaliesiems*: viešose vietose aplinkos prieinamumas žmonėms su negalia judant vežimėliu, neregiam/silpnaregiams bei klausos negalią turintiems žmonėms.

III SKYRIUS APLINKOS PRIEINAMUMO ANALIZĖ, TIKSLAS, UŽDAVINIAI

8. 2023-2027 metų VKPM strateginis planas numato įtraukiojo ugdymo ir profesinio mokymo prieinamumo plėtojimą, užtikrinant neįgaliesiems galimybę laisvai judėti fizinėje aplinkoje ir naudotis visiems prieinama informacija.

9. Memorandumo tikslas – sukurti darnią aplinką ir sąlygas veiksmingai plėtoti neįgaliųjų socialinės integracijos procesus Lietuvoje ir užtikrinti nacionalinių teisės aktų, nustatančių neįgaliųjų socialinę integraciją bei lygias galimybes, ir Neįgaliųjų teisių konvencijos nuostatų įgyvendinimą.

10. Memorandumo įgyvendinimo *plano tikslas* – atlikti mokyklos fizinės aplinkos prieinamumo žmonėms su negalia įsivertinimą.

11. *Uždaviniai*:

12.1. Įvertinti mokyklos išorinį prieinamumą;

12.2. Įvertinti mokyklos vidaus pritaikymą neįgaliesiems;

12.3. Nustatyti, kokias išorines ir vidaus erdves reikia atnaujinti;

12.5. Pagal gautus duomenis numatyti preliminarų lėšų poreikį mokymo įstaigos prieinamumui pagerinti;

12.6. Numatyti veiklų datas (terminus).

10. Darbo grupė, atlikdama mokyklos aplinkos prieinamumo žmonėms turintiems negalią įsivertinimą, vadovaujasi vertinimo kriterijais:

10.1. mokyklos pritaikymas žmogui su judėjimo negalia, judančiam neįgaliojo vežimėlyje;

10.2. automobilių aikštelės pritaikymas;

10.3. išoriniai pandusai;

10.4. įėjimai į patalpas – durys/vartai;

10.5. vidinės klasių, kabinetų, praktinių dirbtuvių durys/vartai;

10.6. koridorių pritaikymas judantiems žmonėms su negalia;

10.7. žmonių su judėjimo negalia judėjimas tarp atskirų patalpų dirbtuvėse/mokykloje tarp aukštų;

10.8. sanitarinių mazgų pritaikymas;

10.9. patekimas į valgyklą;

10.10. pastatų ir jų prieigų pritaikymas regėjimo negalią turintiems asmenims

IV. 2023 –2027 METŲ MEMORANDUMO ĮGYVENDINIMO PLANAS

1 Kriterijus. Mokyklos pritaikymas žmogui su judėjimo negalia, judančiam neįgaliojo vežimėlyje.								
Būdai, priemonės	Patalpos, erdvė	Lėšos	Numatomi terminai					Atsakingi asmenys
			2023 m.	2024 m.	2025 m.	2026 m.	2027 m.	
1.1.								
2 Kriterijus. Automobilių aikštelės pritaikymas.								
2.1. Stovėjimo aikštelės įrengimas, pastatant kelio ženklus ir pažymint horizontalųjį ženklinimą.	Bendro naudojimo stovėjimo aikštelė prie mokomojo korpuso (Girelės g. 57, Kaišiadorys)	450 eurų		450				Padėjėjas ūkio reikalams
2.2. Stovėjimo aikštelės įrengimas, pastatant kelio ženklus ir pažymint horizontalųjį ženklinimą. Įrengti aikštelės apšvietimą.	Bendro naudojimo stovėjimo aikštelė prie mokomojo korpuso (Girelės g. 24, Kaišiadorys)	550 eurų		550				Padėjėjas ūkio reikalams
2.3. Stovėjimo aikštelės įrengimas, pastatant kelio ženklus ir pažymint horizontalųjį ženklinimą.	Bendro naudojimo stovėjimo aikštelė prie mokomojo korpuso (Titnago g.1, Vilnius.)	500eurų			500			Direktoriaus pavaduotojas infrastruktūrai D. Petrulis
2.4. Stovėjimo aikštelės įrengimas, pastatant kelio ženklus ir pažymint horizontalųjį ženklinimą. Įrengti aikštelės apšvietimą.	Bendro naudojimo stovėjimo aikštelė prie mokomojo korpuso (Girelės g. 55A, Kaišiadorys)	550 eurų			550			Padėjėjas ūkio reikalams
3 Kriterijus. Išoriniai pandusai.								
3.1. Išorinio panduso įrengimas.	Prie mokomojo korpuso paradinių laiptų (Girelės g. 57, Kaišiadorys)	3700 eurų				3700		Padėjėjas ūkio reikalams

3.2. Išorinio panduso įrengimas.	Prie mokyklos valgyklos laiptų ir ant jų (Girelės g. 55A, Kaišiadorys)	3000 eurų			3000			Padėjėjas ūkio reikalams
4 Kriterijus. Įėjimai į patalpas – durys/vartai.								
4.1. Durų įrengimas. 2 vnt.	Į mokomo korpuso pagrindinį įėjimą (Girelės g. 57, Kaišiadorys)	5000 eurų			5000			Padėjėjas ūkio reikalams
4.2. Nuožulos įrengimas patekimui į patalpas.	Į mokyklos valgyklos patalpas patekimui per durų slenkstį (Girelės g. 55A, Kaišiadorys)	200 eurų	200					Padėjėjas ūkio reikalams
5 Kriterijus. Vidinės klasių, kabinetų, praktinių dirbtuvių durys/vartai.								
5.1. Vidinio panduso įrengimas į praktinio mokymo kabinetus.	Praktinio mokymo korpuso koridoriuje (Girelės g. 24, Kaišiadorys)	2500 eurų			2500			Padėjėjas ūkio reikalams
5.2. Durų praplatinimas į praktinio mokymo klases 2 vnt.	Praktinio mokymo patalpose (Titnago g 1, Vilnius)	2000 eurų			2000			Direktoriaus pavaduotojas infrastruktūrai D. Petrulis
5.3. Durų praplatinimas į praktinio mokymo dirbtuvių patalpas 2 vnt.	Praktinio mokymo patalpose (Girelės g. 24, Kaišiadorys)	600 eurų	600					Padėjėjas ūkio reikalams
6 Kriterijus. Koridorių pritaikymas judantiems žmonėms su negalia.								
6.1. LED švieslentės (šviesdežės) 2 vnt.	Fojė (Girelės g. 57, Kaišiadorys)	500 – 900 eurų		900				Padėjėjas ūkio reikalams
7 Kriterijus. Žmonių su judėjimo negalia judėjimas tarp atskirų patalpų dirbtuvėse/mokykloje tarp aukštų.								

7.1. Keltuvo įrengimas	Iš fojė į mokomojo – gamybinio korpuso II aukštą, biblioteką (Girelės g. 57, Kaišiadorys)	19500 eurų (projekto nereikia)				19500		Padėjėjas ūkio reikalams
7.2. Lifto projekto parengimas	(Girelės g. 57, Kaišiadorys)	15000 eurų				15000		Padėjėjas ūkio reikalams
7.3. Lifto įrengimas	Mokomasis korpusas I - IV aukštuose (Girelės g. 57, Kaišiadorys)	70000 - 100000 eurų					850000	Padėjėjas ūkio reikalams
8 Kriterijus. Sanitarinių mazgų pritaikymas.								
8,1, Sanitarinių mazgų įrengimas (atskirai vyrams ir moterims)	Praktinio mokymo patalpose (Titnago g.1, Vilnius)	12000-15000				15000		Direktoriaus pavaduotojas infrastruktūrai D. Petrulis
8.1. Sanitarinių mazgų įrengimas I aukšte (atskirai vyrams ir moterims)	I aukšto koridoriuje (Girelės g. 57, Kaišiadorys)	6000-10000 eurų				10000		Padėjėjas ūkio reikalams
8.2. Sanitarinių mazgų įrengimas IV aukšte	IV aukšto koridoriuje (Girelės g. 57, Kaišiadorys)	3000-5000 eurų			5000			Padėjėjas ūkio reikalams
8.3. Sanitarinių mazgų įrengimas	Fojė (Girelės g. 24, Kaišiadorys)	3500-5500 eurų		5500				Padėjėjas ūkio reikalams
8.4. Sanitarinių mazgų įrengimas	Koridoriuje	3000-5000					5000	Padėjėjas ūkio

	(Girelės g. 55A, Kaišiadorys)	eurų						reikalams
9 Kriterijus. Patekimas į valgyklą.								
9.1.								
10 Kriterijus. Pastatų ir jų prieigų pritaikymas regėjimo negalią turintiems asmenims.								
10.1. Regėjimo negalią turinčių asmenų vedimo takas iki raštinės.	Paradiniai laiptai, tambūras, fojė, takas iki raštinės (Girelės g. 57, Kaišiadorys)	2500 eurai		2500				Padėjėjas ūkio reikalams

V. STEBĖSENA IR PRIEMONIŲ ĮGYVENDINIMO TVARKA

1. Vilniaus komunalinių paslaugų mokyklos 2023-2027 m. Memorandumo įgyvendinimo plano vykdymas ir stebėseną yra nuolatinis procesas, kuris reikalingas, siekiant užtikrinti sklandžią prieinamumo žmonėms su negalia integraciją.
2. Stebėsenos tikslas – atsižvelgiant į siekiamus rezultatus, koreguoti būdus ir priemones, teikiant efektyvią ir kompleksinę pagalbą neįgaliesiems.
3. Kad būtų užtikrintas Memorandumo įgyvendinimo plane numatytų priemonių bei būdų įgyvendinimas, direktoriaus įsakymu paskiriamas atsakingas asmuo (darbo grupės vadovas). Atsakingo asmens funkcijos yra inicijuoti ir koordinuoti plane numatytas veiklas.
4. VKPM 2023-2027 m. Memorandumo įgyvendinimo planas tvirtinamas, keičiamas Vilniaus komunalinių paslaugų direktoriaus įsakymu.

SUDERINTA

Mokyklos tarybos (savivaldos institucijos)

2023 m. gegužės 2 d. protokoliniu nutarimu (protokolo Nr. V1-4)